

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Csongrád Megyei Területi Szervezet 2004-2019

15 év! Jubileumi Kiadás

Szerkesztette:

Dr. Németh Anikó
Ujhelyiné Papp Teréz
Dr. Irinyi Tamás

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Csongrád Megyei Területi Szervezet Munkássága 2004-2019

15. évi Jubileumi Kiadás

Szerkesztette:
Dr. Németh Anikó
Ujhelyiné Papp Teréz
Dr. Irinyi Tamás

2019.

ISBN 978-615-81408-1-2

Tartalom

A MESZK Csongrád Megyei Területi Szervezet 2004-es, 2007-es, 2011-es megalakulása illetve a 2015-ös és 2019-es tisztújítása	15
2004. április 15-én megalakult a MESZK Csongrád Megyei Területi Szervező Bizottság.....	15
A Csongrád Megyei Területi Szervezet alakuló küldöttgyűlése 2004. szeptember 10-én megválasztotta tisztségviselőit és az országos küldötteket.	17
2007-es választások:	19
2011-es választások:	22
2015-ös választások:	25
2019-es választások:	28
Pro Curatio Valetudine díj.....	34
Kamarai elismerések	39
Díjtáblázat: Semmelweis Napi Oklevél; Szociális Munka Napja Oklevél; Tudományos Diákköri Munka; Kimagasló Tanulmányi Eredményért Díj; Szakmai verseny	40
Kossuth Zsuzsanna Kamarai Díj.....	60
Szakmai Kiválóságért Díj	64
MESZK Szakmai Díj	79
Egyéb kamarai tevékenységek	87
Nyelvtanfolyamok.....	87
Előadók támogatása	88
Biztosítás.....	88
Bálok.....	89
MESZK Egészségnap	91
Rekreáció támogatása:	94
Jogi segítség.....	94
Szociális alap	95
Kamarai nagygyűlések.....	96
2008. január 26.	96
2012. március 3.....	98
2015. március 21.....	101
2015. május 12.....	103
2015. július 1.	107
2015. július 1. képekben	109
2015–2016, sztrájk tárgyalások és eredmények.....	111
Kutatási tevékenység	118
Egészségügyi szakdolgozók szomatikus és pszichés állapota, egészség-magatartása, valamint orvoshoz fordulási szokásai Csongrád megyében 2008.	118
Egészségügyi szakdolgozók létszámhelyzete, 2016.....	130

A MESZK Csongrád Megyei Területi Szervezet tevékenységének összefoglalója

Az egészségügyi szakdolgozókat ért agresszív cselekmények 2016.....	132
Kiegészítő összefüggése a munkahelyen elszenvedett agresszióval és a munkahelyi konfliktussal (összefoglaló) 2017.....	142
Egészségügyi szakdolgozók létszámhelyzete, 2018.....	147
MESZK Csongrád Megyei Területi Szervezet tisztségviselőinek, választott képviselőinek 2019. október 01-i állapot szerinti szakmai önéletrajzai	154
Baloghné Fűrész Veronika.....	154
Brachna Csilla.....	154
Dékány Nóra	154
Horváth Zsuzsanna.....	155
Horváth Zsuzsanna.....	155
Dr. Irinyi Tamás.....	155
Kiszel Attila István	156
dr. Kristóf Csaba	157
Dr. Németh Anikó.....	157
Török Jánosné	157
Törökné Kátai Edina.....	158
Túri-Kis Edit	158
Somogyi Katalin	158
dr. Szilágyiné Gál Eszter.....	159
Ujhelyiné Papp Teréz.....	159
A Csongrád Megyei Területi Szervezet oktatási tevékenysége 2007-től 2019-ig.....	160
2007-től szervezett önálló továbbképzések időrendben.....	161
Sürgősségi betegellátástól a rehabilitációig.....	161
Az újraélesztés aktuális kérdései	161
Szakdolgozói teammunka a cukorbetegség ellátásában.....	161
Az újszülöttek korai hazaadása kapcsán felmerülő problémák a területi gyermekgyógyászati alapellátásban.....	162
Szakdolgozók helye és szerepe az akut szívinfarktus korszerű ellátásában	162
A hospice-ellátás elméleti és gyakorlati	162
Etika és betegjogok a mindennapi betegellátás során.....	162
MRSA fertőzés okozta napi kihívások szakdolgozói szemmel	163
A fájdalomról fájdalommentesen	163
Négy új terápiás ellátás az egészségügyben	163
Hogyan oktassunk?.....	163
Kendőzetlenül a halálról és a gyászról	164
Új vesével élni	164
Mit rejt a pohár fenekére? Avagy az alkoholbetegségről	164

Pre- és posztanalitika az orvosi laboratóriumban	165
Sebek képződése, akut és krónikus sebek korszerű kezelése	165
Híd a szájüregi egészséghez	165
Túlzás vagy valóság? A kiegészítő terápiák élettani hatásai	165
Korunk népbetegségei	166
A szakdolgozói hivatás színes világa	166
Koponyaűri vérzések az észleléstől a rehabilitációig	166
Minden, amit az ápolási folyamatról és a dokumentációról tudni érdemes.....	166
Fejezetek a sürgősségi ellátás témaköréből	167
Sokszínű dietetika.....	167
Sokszínű dietetika – a közétkeztetéstől a sporttáplálkozásig.....	167
Természetesen – Természetgyógyászattal	167
A gyermekgyógyászat speciális területei.....	168
Érdekességek a sebészet témaköréből	168
Etika az egészségügyi dolgozók körében	168
Egészségtudományi kutatásról egészségügyi dolgozóknak.....	168
Aktualitások a fizioterápiában	168
Fejezetek a sürgősségi ellátás témaköréből 2.	169
A gyógymasszázs helye a fizioterápiában	169
Betegbiztonság, dolgozók biztonsága.....	169
Magyar Ápolók Napja Szeged.....	170
Invazív beavatkozások a szemtől a tüdőig.....	170
Kutatások az egészségtudomány területéből (szabadon választható): 17 pont, Szeged, 222 fő.	170
Előadások teljes szövege.....	171
A sürgősségi betegellátástól a rehabilitációig.....	171
Borsos Ildikó: Korunk népbetegsége a hypertonia.....	171
Korbay Istvánné: Hogyan tovább otthoni szakápolás?.....	173
Vecsernyés Erzsébet: A krónikus légzőszervi betegek komplex rehabilitációs programjának bemutatása	175
Az újraélesztés aktuális kérdései	179
Dr. Németh Anikó: Az újraélesztés története.....	179
Mracskó Valéria: A gyermek-újraélesztés ápolási vonatkozásai	181
Ivánkovits László: Újraélesztés sürgősségi helyzetekben	185
Szakdolgozói teammunka a cukorbetegség ellátásában.....	188
Kubányi Jolán: Glikémiás index	188
Az újszülöttek korai hazaadása kapcsán felmerülő problémák a területi gyermekgyógyászati alapellátásban.....	192
Prof. Dr. Orvos Hajnalka: Korai hazaadás újszülöttosztályról.....	192

Szakdolgozók helye és szerepe az akut szívizominfarktus korszerű ellátásában	194
Dr. Németh Anikó: Az atherosclerosis kialakulásának folyamata	194
Vecsernyés Erzsébet: Ischaemiás szívbetegek rehabilitációja	195
Etika és betegjogok a mindennapi betegellátás során.....	197
Dr. Németh Anikó: Az ápolás etikai vonatkozásai.....	197
Barnáné Turcsoki Andrea: Szakdolgozóktól elvárt etikai viselkedés, etikai normák	199
Farkas Rózsa: Vallás és egészségügyi ellátás.....	201
MRSA fertőzés okozta napi kihívások szakdolgozói szemmel	203
Farkas Rózsa: Gyakorlati feladatok multirezisztens kórokozók által okozott légzőrendszeri fertőzések esetén.....	203
A fájdalomról fájdalommentesen	204
Dr. Németh Anikó: A fájdalom élettana.....	204
Irinyi Tamás: A fájdalom hatása a pszichére, illetve a személyiségre, avagy értsük meg jobban a fájdalom okozta lelki kínokkal küszködőket	206
Lévainé Bodrogi Klára: Akut fájdalmak gyógyszeres csillapítása.....	210
Rónyai Edit: A fájdalomcsillapítás lehetőségei a fizioterápia módszereivel.....	214
Hogyan oktassunk?.....	217
Dr. Németh Anikó: A betegoktatás irányelvei	217
Hrabovszki Antalné: Csontritkulás, a „néma járvány”	219
Irinyi Tamás: A szakdolgozók szerepe a pszichiátriai betegek visszaesésének megelőzésében, avagy a pszichoedukáció jelentősége az integrált pszichiátriai ellátásban	222
Farkas Rózsa: Lehetőségek a légzőszervi betegek egészségfejlesztésében	226
Kendőzetlenül a halálról és a gyászról	228
Dr. Németh Anikó: A halállal kapcsolatos attitűdök és ezek változásai a történelem folyamán	228
Kojnok Tünde: Haldokló betegek ellátásának szellemisége	229
Irinyi Tamás: A gyászreakciók jellemrajza	232
Új vesével élni	237
Dr. Gyura Erika, Prof. Dr. Molnár Zsolt: <i>A donorra nyilvánítás etikai dilemmái</i>	237
Kiszel Attila István: A donorgondozás szakápolói feladatai	240
Pre- és posztanalitika az orvosi laboratóriumban	244
Irinyi Tamás: A laboratóriumon kívüli preanalitikai lépések és hatásuk a vizsgálatra küldött minták minőségére	244
Sütő Dávid: Orvosi laboratóriumon belüli preanalitikai folyamatok	249
Sütő Dávid: Interferáló tényezők hatása a laboratóriumi eredmények értelmezésére	252
Lókiné Farkas Katalin: Posztanalitikai folyamatok az orvosi laboratóriumban, az eredményközlés felelőssége, autovalidálási folyamatok	255
Dr. Sántháné Dr. Araczkai Ágnes: Pre- és posztanalitikai folyamatokban alkalmazott minőségi indikátorok jelentősége.....	259
Sebek képződése, akut és krónikus sebek korszerű kezelése	261

Dr. Németh Anikó: Sebek típusai, a sebgyógyulás folyamata	261
Irinyi Tamás: A sebkezelés fejlődése és a sebészeti betegek pszichés vezetésének irányelvei.....	264
Boros Katalin Gyöngyi: Az akut sebellátás szakdolgozói feladatai.....	271
Híd a szájüregi egészséghez	274
Kojnok Tünde: Akut helyzetek a fogászati rendelőben.....	274
Varga Csabáné: Korszerű anyagok a fogászatban.....	276
Túlzás vagy valóság? A kiegészítő terápiák élettani hatásai	280
Dr. Petrovné Ráti Lilla: Életmód-tanácsadás és terápia és a természetgyógyászati társszakmák kapcsolódásai.....	280
Farkas Rózsa: Mozgásterápia és a rehabilitáció kapcsolata	283
Irinyi Tamás: Fényterápia reflektorfényben.....	285
Korunk népbetegségei	290
Rácz Zsuzsanna: Tények és tévhitek a depresszióról.....	290
Benkóné Szenteczki Magdolna: Diabetes és diéta	292
Fekete Lászlóné: A diabetes szövődményeinek megelőzése.....	294
Fekete Linda: Virtuális colonoscopia	297
A szakdolgozói hivatás színes világa	300
Rácz Szilvia: A reklám hatása a vény nélküli gyógyszerek forgalmára.....	300
Rácz Zsuzsanna: Az első benyomás hatalma	303
Kaszás Imre: Amit a CT-ről és az MR-ről tudni érdemes	306
Bozóki Hajnalka: Az akut mélyvénás trombózis kezelése	310
Koponyaűri vérzések az észleléstől a rehabilitációig	313
Rácz Tibor: Stroke és koponyaűri vérzések a mentőellátás területén	313
Rónyai Edit: Vérzéses agyi történés utáni mozgásterápia szempontjai.....	316
Szupera Enikő: A prevenció szinterei a szüléstől a kockázati tényezőkön át az agyi érkatasztrófákig	319
Minden, amit az ápolási folyamatról és a dokumentációról tudni érdemes.....	321
Dr. Németh Anikó: Az ápolási folyamat elmélete	321
Hasznosné Bankó Ágnes: Ápolási folyamat egy konkrét eset kapcsán	324
Babarci Ágnes: Betegazonosítás, a beteg transzport-dokumentációja az egészségügyi ellátás során	330
Kiszel Attila István: Intenzív dokumentálás az intenzív osztályon	333
Fejezetek a sürgősségi ellátás témaköréből	336
Horváth Ádám: Betegellátási, megfigyelési protokoll	336
Bakacsi Katalin: Sürgősségi betegellátás gyermekkorban	338
Baloghné Fűrész Veronika: A sürgősségi fogamzásgátlás.....	342
Sokszínű dietetika.....	344
Gyüre Eszter: Táplálkozási zavarok a dietetikus szemével.....	344
Kun Judit: A dietetikus szerepe az otthoni hospice ellátásban.....	348

A MESZK Csongrád Megyei Területi Szervezet tevékenységének összefoglalója

Tóthné Restár Tünde: Az egészséges táplálkozás irányelvei	350
Bakosné Kopasz Szilvia: Divatos étrendek, fogyókúrák.....	352
Lehóczki Bettina: Alternatív táplálkozási formák.....	355
Sokszíniú dietetika – közétkeztetéstől a sporttáplálkozásig	358
Benkóné Szenteczki Magdolna: Az egészséges táplálkozás irányelveinek megvalósulása napjaink közétkeztetésében	358
Tápainé Szabó Anikó: Coeliakia kezelése – Gluténmentes étrend	361
Lada Szilvia: Génmódosított élelmiszerek.....	363
Tóthné Restár Tünde: Az elhízás – túlsúly a dietetikus szemével.....	367
Lada Szilvia: Sporttáplálkozás	369
Természetesen – természetgyógyászzal	373
Hasznosné Bankó Ágnes: Együtt, egymás mellett vagy egymással szemben – avagy gondolatok a konvencionális orvoslás és a természetgyógyászat alkalmazásáról.....	373
Győri Ilona: Radiesztézia és az emberi test energiarendszerének bemutatása, összefüggéseik, kölcsönhatásai	376
Szekerczés Norbert: A köpölyözés ősi gyógymódja modern időkben	380
Dr. Petrovné Ráti Lilla: Fülakupunktúrás addiktológia és a szenvedélybetegségekkel való kapcsolata	382
Tanurdsity Istvánné: Kvantumfizika, tudatos, tudat alatti gondolkodás, kommunikáció hatása az ápolásban	385
A gyermekgyógyászat speciális területei.....	390
Fekete Linda: A gyermekbántalmazás radiológiai profilja és jogi relevanciái	390
Gyüre Eszter: A „gyermekbántalmazás” és a táplálkozás kapcsolata	393
Bakacsi Katalin: Esetbemutatás: a Ring-Sling szindróma egyike a ritkán előforduló veleszületett fejlődési rendellenességeknek	396
Érdekességek a sebészet témaköréből	399
Babarci Ágnes: Élődonoros vesetranszplantáción átesett beteg ápolása esetbemutatással	399
Etika az egészségügyi dolgozók körében	403
Kojnok Tünde: A Magyar Egészségügyi Szakdolgozó Kamara Etikai Kódexének régi-új elmei	403
Varga Sándorné: Szakdolgozók etikája.....	406
Szabóné dr. Nagy Anikó: Betegjogok	411
dr. Gombár Angéla: A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Alapszabálya	417
Egészségtudományi kutatásról egészségügyi dolgozóknak.....	422
Lobánov-Budai Éva: Kutatási probléma meghatározása, a szakirodalmazás menete	422
Babarci Ágnes: Egészségügyben előforduló kutatási módszerek	427
Dr. Németh Anikó: Adatfeldolgozás, valamint adatelemzés a hipotézisek tükrében.....	431
Hasznosné Bankó Ágnes: Prezentáció és szerepléstechnika	436
dr. Kristóf Csaba: Kutatásetika.....	440
Aktualitások a fizioterápiában	444

Kiss Beatrix: A korszerű ultrahang-terápia jellemzői	444
Kiss Beatrix: A szelektív ingeráram-kezelés módjai, különös tekintettel a nervus facialis kezelésére	445
Suti Andrea: Elektroterápiás kezelések alkalmazási lehetőségei fémimplantátum esetén	448
Láng Dóra: Fizioterápiás kezelések pacemaker beültetés mellett	453
Gönczö Andrea: Fizioterápiás kezelési elvek daganatos kórképek esetében	457
Fejezetek a sürgősségi ellátás témaköréből 2.	463
Horváth Ádám: Malignus ritmuszavarok – szakápolói szempontok	463
Ivánkó László: Újraélesztés sürgősségi helyzetekben	468
Dorogi Magdolna: Betegosztályozás (Triázs)	472
Hasznosné Bankó Ágnes: Súlyos sérült ellátásának menete, ápolói feladatok az ellátás során	477
dr. Kristóf Csaba: Az ápoló szerepe az akut stroke ellátásában	481
A gyógymasszázs helye a fizioterápiában	484
Tóthné Torzsás Anikó: A betegvizsgálat szerepe a gyógymasszőri gyakorlatban	484
Dr. Kádas Éva: Passzív mozgás	488
Mikó Éva: Reumatológiai kórképek és a gyógymasszázs	491
Lenkó Mónika: A masszázssterápia szerepe és helye a traumás sérülések korai és késői rehabilitációjában	496
Rónyai Edit: Tape használata a gyógyászatban	500
Betegbiztonság, dolgozók biztonsága	503
dr. Kristóf Csaba: A betegek adatainak védelme	503
Babarci Ágnes: Gyógyszer- és transzfúziótévesztés	507
Horváth Zsuzsanna: Betegbiztonság a diagnosztika során	511
Varga Henriett: Tűszúrásos balesetek és a leggyakoribb szerzett ártalmak az egészségügyben	516
Irinyi Tamás: Gyógyítás az agresszió árnyékában	522
Invazív beavatkozások a szemtől a tüdőig	527
Gulyás Mária: Biztonságos vénás kapu biztosítási lehetőségek	527
Lőrincz Katalin: Az agyi szaturáció monitorozása carotis endarterectomia során	532
Igaz Márta: Intubálás nélküli tüdőműtétek	536
Bakó Pál: A kontrollált hypothermia kivitelezésének és a szövődmények megelőzésének ápolói feladatai	538
Bódi Mónika: Anti-VEGF terápia – életminőség változása az időskori szerózus AMD-ben szenvedő betegek körében	545
Kutatások az egészségtudomány területéből	548
Kiszel Attila: A donorgondozás ápolói feladatai	548
Óze Erzsébet: PROM gyakorlatok jelentősége az intenzív betegellátás során	557
Ivánkó László: Pszichés állapot és kiégés a mentők körében	563
Irinyi Tamás: Az egészségügyi szakdolgozókat ért agresszív cselekmények kapcsolata szociodemográfiai és munkahelyi tényezőkkel	567

A MESZK Csongrád Megyei Területi Szervezet tevékenységének összefoglalója

Dr. Németh Anikó: Ápolók táplálkozási szokásainak vizsgálata.....	574
Dr. Kristóf Csaba.....	579
Gulyás Mária: Mindennapjaink kihívása – a teljes körű biztonság.....	581
Csanádi Andrásné: A megküzdési mechanizmusok és a Coping jelentősége krízis helyzetekben Ápolók táplálkozási szokásainak vizsgálata.....	583
Szatmári Angelika: Betegvezetés aspektusai az ápolásban fertilitási problémákkal küzdő kliensek körében.....	585
Vendloczky Anna: A dohányzásról való leszokásra való figyelemfelkeltés módszertana a hétköznapi munka során.....	587
Bódi Mónika: Táplálkozási zavarok hatása a diabetezes retinopathia kialakulására 1. típusú diabetes mellitusban (esetismertetés)	590
Gulyás Mária: Tények és tévhitek a betegek étkezése körül.....	592
Lőrincz Katalin: Malignus hyperthermia (esetismertetés)	595
Gránási Bettina: A nyelészavarok kockázatának felmérése és szövődményeinek kiküszöbölése stroke betegeknél.....	599
Csanálosi Nikolett: Ápolási kockázatfelmérés és prevenció szemlélet fejlesztése a stroke osztályon.....	601
Az előadók rövid szakmai önéletrajzai	606
Babarci Ágnes.....	606
Baloghné Fűrész Veronika.....	606
Bakacsi Katalin	606
Bakosné Kopasz Szilvia.....	606
Barnáné Turcsoki Andrea	606
Benkóné Szenteczki Magdolna.....	606
Bódi Mónika	607
Boros Katalin Gyöngyi	607
Borsos Ildikó.....	607
Bozóki Hajnalka.....	607
Farkas Rózsa	608
Fekete Lászlóné	608
Fekete Linda Gabriella.....	608
Gulyás Mária.....	608
Gönczö Andrea	609
Gránási Bettina.....	609
Győri Ilona.....	609
Gyüre Eszter.....	609
Hasznosné Bankó Ágnes.....	609
Horváth Ádám.....	610
Horváth Zsuzsanna.....	610
Hrabovszki Antalné	610

A MESZK Csongrád Megyei Területi Szervezet tevékenységének összefoglalója

Dr. Irinyi Tamás.....	610
Ivánkovits László	611
Kaszás Imre.....	611
Kiss Beatrix.....	612
Kiszel Attila István	612
Kojnok Tünde	612
Korbay Istvánné.....	612
Kubányi Jolán	613
Kun Judit.....	613
Lada Szilvia	613
Lehóczki Bettina	614
Lévainé Bodrogi Klára.....	614
Lókiné Farkas Katalin.....	614
Mracskó Valéria.....	615
Dr. Németh Anikó.....	615
Dr. Orvos Hajnalka	615
Őze Erzsébet	615
Dr. Petrovne Ráti Lilla.....	616
Rácz Szilvia	616
Rácz Zsuzsanna.....	616
Rónyai Edit	616
Dr. Sántháné Dr. Araczkai Ágnes.....	616
Sütő Dávid	617
Szabóné dr. Nagy Anikó	617
Szatmári Angelika.....	617
Szekerczés Norbert	618
Szupera Enikő	618
Tanurdsity Edit.....	618
Tápainé Szabó Anikó	618
Tóthné Restár Tünde.....	618
Varga Csabáné	619
Vecsernyés Erzsébet Erika.....	619
Absztraktkok	620
Sürgősségi betegellátástól a rehabilitációig.....	620
Banga Béla Erik: A SZMJVÖ Kórház sürgősségi betegellátó osztály betegadminisztrációjának minőségbiztosítási változásai a 2003-as megnyitás óta, tapasztalatok, jövőbeni tervek.....	620
Török Jánosné: Folyamatosan képzett ápolótól minőségi munka várható	620
Az újraélesztés aktuális kérdései	620

A MESZK Csongrád Megyei Területi Szervezet tevékenységének összefoglalója

Dr. Kiss Judit: Etikai és jogi szempontok az újraélesztés során.....	620
Lunk Henrietta: Magyar Resuscitációs Társaság 2006. évi felnőtt alapszintű (BLS) és emelt szintű (ALS) újraélesztési irányelvei.....	621
Szakedolgozói teammunka a cukorbetegség ellátásában.....	621
Pál Irén Veronika: A diabetes mint cardiovascularis kockázati tényező szakedolgozói szemmel	621
Illésné Pál Erzsébet: A cukorbetegség szövődésményei, a cukorbeteg oktatásának fontossága	622
Kissné Galamb Julianna: Az inzulinpumpa szerepe a diabetes szövődésményeinek megelőzésében.....	623
Császárné Mészáros Ildikó: Étrendi tanácsok cukorbetegség számára.....	623
Az újszülöttek korai hazaadása kapcsán felmerülő problémák a területi gyermekgyógyászati alapellátásban.....	623
Lévai Lászlóné: A védőnői felelősségvállalás átalakulása a gyermekgyógyászati alapellátás megváltozott keretei között	623
Dr. Szabó Hajnalka: Koraszülöttek hazaadásával kapcsolatosan felmerülő problémák	624
Tobak Orsolya: A védőnő feladatai a korai hazaadást követő napokban.....	624
Dr. Karg Eszter PhD: Újszülöttkori anyagszere-bebetegség szűrővizsgálatai.....	625
Szakedolgozók helye és szerepe az akut szívinfarktus korszerű ellátásában	625
Túri Mihály: Heveny szívinfarktusos beteg prehospitalis sürgősségi ellátása	625
Banga Béla Erik: Intervenciós beavatkozást igénylők betegútja a felvételtől a haemodinamikai laborig.....	625
Nógrádi Erika: Percutan coronaria intervenció (PCI)	626
Kovács Gyöngyi: Az ACS-s, intervención átesett betegek ápolása	626
A hospice ellátás elméleti és gyakorlati alapjai	626
Kojnok Tünde: A hospice fogalma, szellemisége	626
Dr. Németh Anikó: Klinikai ismeretek I.	627
Dr. Németh Anikó: Klinikai ismeretek II.....	627
Dr. Németh Anikó: A halál, haldoklás pszichológiai jellemzői	627
Dr. Németh Anikó: A gyász	627
Kristóf Csaba: Terminális betegek ellátásának jogi és etikai kérdései.....	628
Irinyi Tamás: Kommunikáció.....	628
Irinyi Tamás: Stressz, stresszkezelés, konfliktuskezelés	628
Monostori Dóra: Veszteségek útjai I.	629
Monostori Dóra: Veszteségek útjai II.....	629
Monostori Dóra: Veszteségek útjai III.	629
Etika és betegjogok a mindennapi betegellátás során.....	629
Banga Béla Erik: Betegjogok az egészségügyi ellátásban, valamint tájékoztatás az ellátás során	629
Lunk Henrietta: Eutanáziával kapcsolatos állásfoglalások	630
MRSA fertőzés okozta napi kihívások szakedolgozói szemmel	630

Nagyné Dósa Éva: Mit kell tudni az MRSA-ról?	630
Toroczka Gyöngyi: Az MRSA-fertőzések elleni védelem sebészeti osztályon	631
Túriné Zabos Erika: MRSA-pozitív betegek ellátása infektológiai osztályon	632
Kollárné Hám Éva: A gyermekek megvédhetők az MRSA-fertőzéstől?	632
Banga Béla Erik: Az MRSA és terjedése elleni védelem helyzete a szegedi egészségügyi ellátó rendszerben.....	632
A fájdalomról fájdalommentesen	633
Kristóf Csaba: Krónikus fájdalmak csillapítása	633
Négy új terápiás ellátás az egészségügyben	633
Prof. Dr. Borbényi Zita: Az összejt-transzplantáció lényege.....	633
Farmasi Henrietta: Az összejt-transzplantáció ápolói vonatkozásai	634
Dr. Rovó László: Indikációs területbővítés Magyarországon a BAHA (Bone Anchored Hearing Aid) implantációban: Szegeden megtörtént az első felnőttkorban végzett beültetés	634
Farkas Lajos: Hallókészülékem története.....	634
Ungi Lászlóné: Az ápoló szerepe a psoriasis vulgarisban szenvedő betegek biológiai terápiájának alkalmazása során, különös tekintettel a Remicade-terápiára.....	635
Dr. Gyulai Rolland: Biológiai terápiák alkalmazása pikkelysömörben	635
Hogyan oktassunk?.....	636
Kovács Éva: A betegoktatás jelentősége a cukorbetegségben	636
Kristóf Csaba: Neuropathiás betegek oktatása	636
Kendőzetlenül a halálról és a gyászról	637
Lantos Katalin: A haldoklás pszichológiai stádiumai, a haldokló betegek pszichés támogatása a beteg haldoklásának időszakában.....	637
Monostori Dóra: A gyermek halálképe és gyászfelfogásának változása az életkor folyamán	637
Kristóf Csaba: Terminális stádiumban lévő betegek ellátásának jogi és etikai kérdései.....	637
Új vesével élni	638
Dr. Szederkényi Edit: A vesetranszplantáció alapjai.....	638
Dán Andrásné: Transzplantált betegek oktatása.....	638
Katona Zsolt: Veseátültetésem története	639
Mit rejt a pohár feneké? Avagy az alkoholbetegségről leplezetlenül	639
Bodóné Rafael Beatrix: Az alkohol rabságában.....	639
Nikovics Balázs: OMSZ ellátás akut alkoholbefolyásolt és alkoholbetegek esetén	640
Banga Béla Erik: Az alkoholbetegek és intoxikált betegek sürgősségi ellátása.....	640
Katona Enikő: Az alkoholmegvonásos szindrómákról ápolói szemmel	641
Szűcs Beáta: Alkoholista beteg anesztéziai vonatkozásai	641
Török Mónika: Az alkoholizmus és a szociális süllyedés	641
Sebek képződése, akut és krónikus sebek korszerű kezelése	642
Arany Ida: A decubitus ellátásának általános elvei.....	642
Móricz János: A modern (nedves sebkezelő) termékek indikációi és alkalmazásának módjai.....	642

Híd a szájrégi egészséghez	643
Bácsfalusi Katalin: A legmodernebb eljárások a képi diagnosztikában	643
Hódi Annamária: A biofogászat térhódítása napjainkban	643
Idovika Bettina: Prevenció a családtervezéstől felnőttkorig	643
Dr. Németh Anikó: Élménybeszámoló – Implantációm beültetésének története.....	644
Túlzás vagy valóság? A kiegészítő terápiák élettani hatásai	644
Dr. Németh Anikó: A mágnes hatása a szervezetre	644
Ménésiné Barta Valéria: Fitoterápia alapjai	645
Szabóné Tóth Edit: Reflexológia.....	645
Korunk népbetegségei	645
Baranyi Csaba: Diabeteses betegek ellátása – Csapatban az aktív életért.....	645
A szakdolgozói hivatás színes világa	646
Vecsernyés Erzsébet: Tudnivalók, aktualitások a véralvadásgátló kezelésről	646
Varga Mónika: A kompressziós terápia jelentősége a klinikumban	646
Koponyaűri vérzések az észleléstől a rehabilitációig!	647
Banga Béla Erik: Koponyaűri vérzéses állapotok okai, ellátása – sürgősségi szemlélet	647
Botyánszky Márta: Az intracranialis aneurysmák endovascularis ellátása	647
Kovács Árpád: SAH-Stroke aneszteziológiai vonatkozása a műtéti vagy invazív radiológiai ellátás során	647
Benyó Lajos: Koponyaűri vérzések intenzív ellátásának sajátosságai műtétig és a műtétek utáni intenzív szakápolás	648
Minden, amit az ápolási folyamatról és a dokumentációról tudni érdemes.....	648
Kristóf Csaba: Az ápolási dokumentáció vezetésének jogi háttere	648
Fejezetek a sürgősségi ellátás témaköréből	649
Pukánszky Judit: Hirtelen bekövetkező trauma lelki hatásai	649
Banga Béla Erik: Sürgősségi labordiagnosztika, differenciáldiagnosztika és szakdolgozói aspektusai	649
Sokszínű dietetika.....	650
Pukánszky Judit: Az evészavarok pszichológiai megközelítése	650
Természetesen – Természetgyógyászattal	650
Bodó Zoltán: Stressz legyőzése 3 lépésben természetgyógyászati módszerekkel	650
A gyermekgyógyászat speciális területei.....	651
Lantos Katalin: Gyermekbántalmazás jellemzői és felismerésének lehetőségei.....	651
Kristóf Csaba: Gyermekek az otthoni szakápolásban	651
Érdekségek a sebészet témaköréből	651
Fekete Linda: Osteomyelitis.....	651
Barnáné Turcsoki Andrea, Pleskó Linda, Dömsödi Tünde, Szabados Ferencné, dr. Simon Judit, dr. Bogáts Gábor: Mitrális műbillentyű thrombosis terhesség alatt	652
Ormándi Gábor: Achalasia cardia-e-s beteg ápolása	653

A MESZK Csongrád Megyei Területi Szervezet tevékenységének összefoglalója

Boros Katalin: A krónikus sebkezelés oktatásának hiánya képzésünkben.....	653
Egyéb, megrendezett továbbképzések	655
Melléklet.....	656
Összesítő táblázat a Csongrád Megyei Területi Szervezet oktatási tevékenységéről.....	656

Kiégés összefüggése a munkahelyen elszenvedett agresszióval és a munkahelyi konfliktussal (összefoglaló) 2017.

Készítette:

Dr. Németh Anikó

MESZK Csongrád Megyei Területi Szervezet Oktatási Bizottságának elnöke

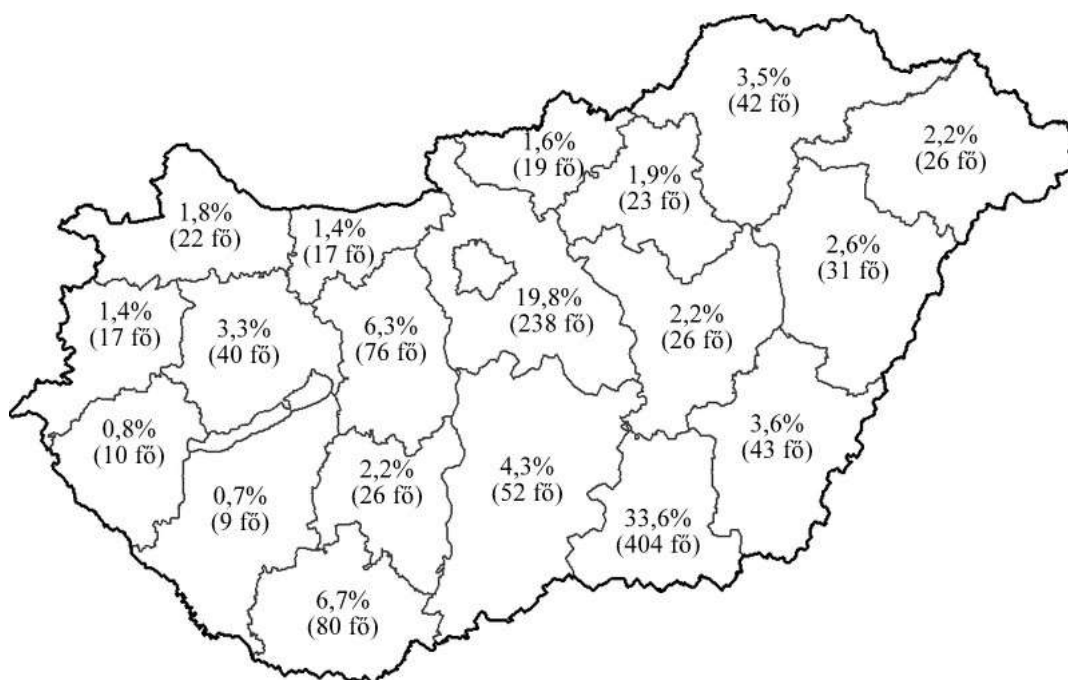
A kutatással kapcsolatos cikkek az alábbi helyeken találhatóak:

- Irinyi Tamás; Dr. Németh Anikó; Dr. Lampek Kinga: Az egészségügyi szakdolgozókat ért agresszív cselekmények kapcsolata szociodemográfiai és munkahelyi tényezőkkel *Orvosi Hetilap* 2017; 158. évfolyam 6. szám. 229–237. 25.
- Irinyi Tamás; Dr. Lampek Kinga; Dr. Németh Anikó: Munkahelyi konfliktus és kiégés kapcsolata egészségügyi szakdolgozók körében, *Nővér*, 30. évfolyam, 2017/3, 28–34.
- Irinyi Tamás; Dr. Lampek Kinga; Dr. Németh Anikó: Munkahelyi konfliktus az egészségügyben, *Nővér*, 30. évfolyam, 2017/4, 7–12.

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Csongrád Megyei Területi Szervezete 2016. július–augusztus hónapokban felmérést végzett egészségügyi szakdolgozók körében, melynek célja volt felmérni a kiégettség mértékét, és annak összefüggését a munkahelyen átélt agresszív cselekményekkel, valamint megvizsgálni, hogy a kiégés kihat-e a munkahelyi konfliktusok gyakoriságára.

A felmérésben 1201 egészségügyi szakdolgozó vett részt az ország minden megyéjéből (1. ábra).

1. ábra: A válaszadók megyék szerinti megoszlása (N=1201)

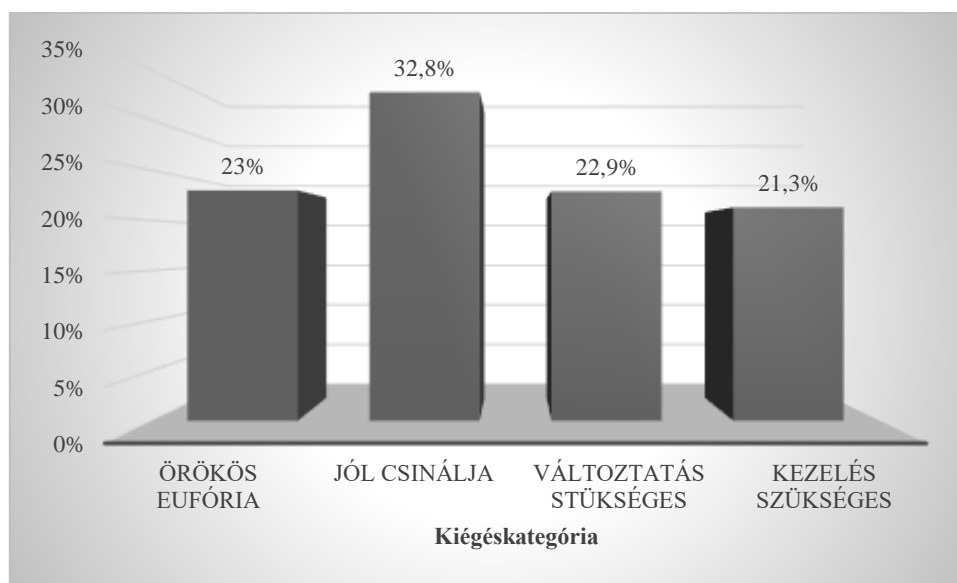

Az 1201 válaszadó 92,5%-a (1111 fő) nő, 7,5%-a (90 fő) férfi. Átlagéletkoruk 43,16 év. 75,2% (903 fő) ápoló, 13,2% (158 fő) asszisztens, 3,2% (38 fő) védőnő, 1,5% (18 fő)

gyógytornász, 1,3% (16 fő) szülésznő, 1,1% (13 fő) mentőtiszt, 0,9% (11 fő) dietetikus, és 3,7% (44 fő) rendelkezik egyéb egészségügyi képesítéssel, például gyógyászati segédeszköz forgalmazó, műtőssegéd, népegészségügyi ellenőr, egészségügyi menedzser, szakoktató, szaktanár, gyógymasszőr. A diplomások a minta 34,9%-át (419 fő) teszik ki. A felmérésben részt vevők átlag 22,09 éve dolgoznak az egészségügyben.

A válaszadók 44,2%-a valamilyen mértékben érintett a kiégés által, mely az előző évekhez viszonyítva emelkedő tendenciát mutat. 22,9% tartozik a változtatás szükséges csoportba, mely egyénenként már jelentkezik a kiégés tünetei, 21,3% pedig a kezelés szükséges csoportba, akiknél már súlyos mértéket öltött a burnout (2. ábra).

2. ábra: Kiégéskategóriák megoszlása (N=1201)

Egészségügyi pályafutása során a 30 év alattiak 38,7%-át; a 30–39 évesek 42,7%-át; a 40–49 évesek 39,6%-át; az 50 év felettiak 32,7%-át illette a beteg vagy hozzátartozója legalább 10 alkalommal csúnya szavakkal, a különbség a csoportok között jelentős ($p=0,013$). Fenyegetésben legalább 10 alkalommal a 30 év alattiak 25,8%-a; a 30–39 évesek 29,4%-a; a 40–49 évesek 28,5%-a; az 50 év felettiak 19,5%-a részesült pályája során, a különbség gyengén ugyan, de itt is szignifikáns ($p=0,049$). A beteg vagy hozzátartozója legalább 10 alkalommal kiabált a 30 év alattiak 19,4%-ával; a 30–39 évesek 23%-ával; a 40–49 évesek 17,6%-ával; az 50 év felettiak 14,4%-ával, a különbség a csoportok között jelentős ($p=0,020$). Enyhe sérülést a 30 év alattiak 4,8%-a; a 30–39 évesek 6%-a; a 40–49 évesek 3,4%-a; az 50 év felettiak 3,6%-a szenvedett el munkája során legalább 10 alkalommal ($p=0,008$).

Különösen a fekvőbeteg-ellátásban dolgozók veszélyeztetettek az agresszióra. A pszichiátrián dolgozó ápolók jelentősen gyakrabban élnek át agresszív cselekményt, mint a más területen dolgozók ($p<0,001$). Az emelkedett hangnem (63,9%), a csúnya szavakkal történő illetés (55,4%), a fenyegetés (37,3%), a ruha megragadása (15,7%) és az enyhe sérülés (4,8%) meg tapasztalása az ezen az osztályon dolgozó ápolókat érinti leginkább. Az emelkedett hangnemet a 12 órás folyamatos munkarendben és az állandó éjszaka dolgozók élték át jelentősen gyakrabban ($p=0,001$), a csúnya szavakkal való illetést, a fenyegetést, a kiabálást, a

tárgyra irányuló agressziót, a ruha megragadását és az enyhe sérülést szintén az állandó éjszakások élték át szignifikánsan gyakrabban ($p<0,001$). Közepes sérülést az állandó nappalosok és a 12 órás műszakbeosztásban dolgozók 1,6-1,6%-a élte át munkája során legalább tíz alkalommal, mely jelentősen több, mint a többi munkarendi típusban dolgozók esetében ($p=0,023$). (I. táblázat)

I. táblázat: Átélt agresszív cselekmények gyakorisága a munkarend függvényében (N=1201)

Agresszió átélésének gyakorisága (%)								
Munkarend	állandó délelőtt	állandó nappal	de. és du. műszak váltakozik	folyamatos (8 órás)	folyamatos (12 órás)	állandó éjszaka	egyéb	p
Verbális agresszió – legalább 10 alkalommal								
Emelkedett hangnem	50,6	50,9	57,4	50	66,5	61,5	50,1	=0,001
Csúnya szavak	29,6	39,3	24,4	29,1	50,5	61,5	29,2	<0,001
Fenyegetés	15,9	32,8	10,4	18,2	39,4	46,2	20,8	<0,001
Kiabálás	10	21,3	3,4	13,7	28,8	46,2	12,5	<0,001
Fizikális agresszió – legalább 10 alkalommal								
Tárgyra irányuló agresszió	14,4	13,2	6	12,8	30,5	53,9	20,8	<0,001
Ruha megragadása	3,1	9,9	0,9	8,2	17,7	38,5	0	<0,001
Enyhe sérülés	1	3,2	0,9	3,6	8,1	15,4	0	<0,001
Közepes sérülés	0,4	1,6	0	0,9	1,6	0	0	0,023
Súlyos sérülés	0,5	0	0	0,9	1,1	0	0	0,723
Kórházi befekvés	0,2	0	0	0	0,2	0	0	0,922

Leggyakrabban (67,1%) a közvetlen kolléga az, aki segítséget nyújt, ha egy egészségügyi szakdolgozót bántalmazás ér munkahelyén, ezt követi a családtag (35,2%) és a közvetlen felettes (30,2%).

4,6% (55 fő) jelezte, hogy még soha nem élt át munkahelyi konfliktust a munkahelyén. A munkahelyi konfliktusok természetét illetően vitás helyzetek inkább a közvetlen munkatársakkal fordulnak elő gyakrabban, az orvossal, közvetlen felettséssel kevésbé. A válaszadókra jellemző, hogy konfliktus esetén többnyire meg tudják magukat védeni azzal az emberrel szemben, akivel konfliktusba kerültek, mivel az erre vonatkozó (7; 8; 9; 14) kérdésekre adták a legmagasabb pontszámokat. Az orvosok kevésbé hallgatják meg a dolgozó véleményét, mint a közvetlen felettes vagy a munkatársak. A válaszolók 49,9%-a valamilyen mértékben úgy érzi, hogy nem veszik figyelembe kérését a műszakbeosztás készítésekor. Munkahelyi vita esetén saját véleményét érvényre juttatni gyakran vagy annál többször képes a megkérdezettek 48,6%-a (II. táblázat).

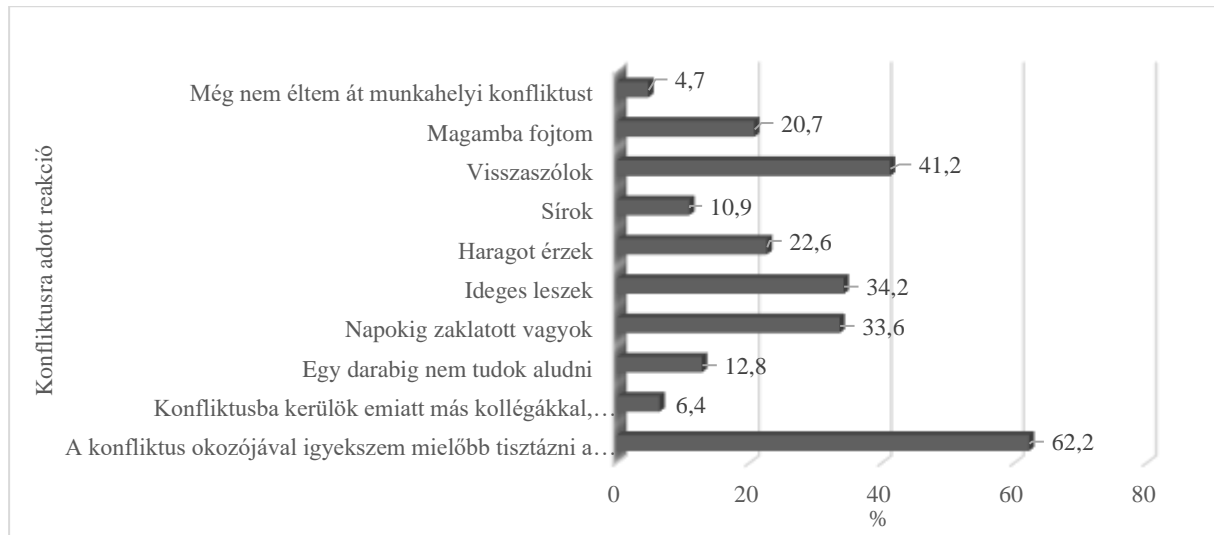
II. táblázat: Konfliktus típusa és gyakorisága az elmúlt 12 hónapban (N=1146)

Az elmúlt 12 hónapban...	Átélt gyakorisága (%)							Átlag
	soha	egyszer-kétszer	ritkán	néha	gyakran	általában	mindig	
... milyen gyakran kritizálta meg igazságtalanul orvos az Ön munkáját?	29,8	32,7	12,5	16,1	6,5	2	0,3	2,44
... milyen gyakran kritizálta meg igazságtalanul közvetlen felettese az Ön munkáját?	34,9	30,1	13,7	12,8	6,1	1,7	0,6	2,33
... milyen gyakran kritizálta meg igazságtalanul közvetlen munkatársa az Ön munkáját?	27,7	31,4	16,8	15,3	6,7	1,6	0,5	2,49
... milyen gyakran került vitás helyzetbe az orvossal?	30	36,1	14,6	11	7,2	0,7	0,4	2,33
... milyen gyakran került vitás helyzetbe közvetlen felettesével?	33,6	34,4	14,7	11,5	4,5	1	0,3	2,23
... milyen gyakran került vitás helyzetbe közvetlen munkatársával?	16,8	36,3	20	16,9	7,9	1,1	0,9	2,7
... meg tudta-e védeni saját magát konfliktus esetén az orvossal szemben?	20	9,8	7,7	7,7	7,2	24,9	22,9	4,38
... meg tudta-e védeni saját magát konfliktus esetén közvetlen felettesével szemben?	19,5	11,6	7,5	8,3	7	24,5	21,6	4,32
... meg tudta-e védeni saját magát konfliktus esetén közvetlen munkatársával szemben?	11,5	10,1	7,3	7,7	9,2	26,8	27,3	4,83
... milyen gyakran fordult elő, hogy az orvos nem hallgatta meg az Ön véleményét?	35,5	22,3	13,8	11,6	8,4	6	2,4	2,63
... milyen gyakran fordult elő, hogy közvetlen felettese nem hallgatta meg az Ön véleményét?	41,3	20,5	12	10,9	6,8	5,7	2,9	2,5
... milyen gyakran fordult elő, hogy közvetlen munkatársa nem hallgatta meg az Ön véleményét?	41	24,8	13,4	11,1	4,9	3,6	1,2	2,3
... milyen gyakran érezte azt, hogy nem vették figyelembe az Ön kérését a műszakbeosztása elkészítésében?	50,1	21,3	9,8	7,3	5,7	3,7	2,2	2,17
... milyen gyakran volt képes a munkahelyi viták esetén a saját véleményét érvényre juttatni?	10,8	14,6	11	15	16,1	22,9	9,6	4,18

Minél kiégettebb a válaszadó, annál gyakoribb a munkahelyi konfliktus is ($r=0,390$; $p<0,000$).

Munkahelyi konfliktus esetén a jelentős többség (62,2%) igyekszik mielőbb tisztázni a konfliktus okozójával a problémát, 41,2% visszaszól. Emellett a válaszadók több mint 1/3-a reagál idegeskedéssel, és lesz napokig zaklatott, illetve 20,7% elfojtja érzéseit. Több válasz is megjelölhető volt ennél a kérdésnél (3. ábra).

3. ábra: Munkahelyi konfliktusra adott reakció (N=1146)

A felmérésből levonható az a következtetés, hogy a kiégés egyre emelkedik az egészségügyi dolgozók körében. Az általunk vizsgált mintán jellemző az agresszív cselekmények és a munkahelyi konfliktus átélése, melyek összefüggést mutatnak a kiégéssel.